

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Asan/20/2018
Identifikačné číslo spisu: 1014200501
Dátum vydania rozhodnutia: 02.07.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Petra Príbelská
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:1014200501.2

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Petry Príbelskej, PhD. a členov senátu JUDr. Nory Halmovej a JUDr. Milana Moravu, v právnej veci žalobcu (sťažovateľa): Prima banka Slovensko, a.s., so sídlom Hodžova 11, Žilina, IČO: 31 575 951, právne zastúpený: Škubla & Partneri s.r.o., advokátska kancelária so sídlom Digital Park II, Einsteinova 25, Bratislava, proti žalovanému: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, so sídlom Pribinova 2, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. SLV-OLVS-4-1/2013 zo dňa 22. januára 2014, konajúc o kasačnej sťažnosti sťažovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č.k.2S/73/2014-137 zo dňa 28. februára 2018, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave č.k.2S/73/2014-137 zo dňa 28. februára 2018 m e n í t a k, že rozhodnutie ministra vnútra Slovenskej republiky č. SLV-OLVS-4-1/2013 zo dňa 22. januára 2014 z r u š u j e a v e c v r a c i a žalovanému na ďalšie konanie.

Sťažovateľovi p r i z n á v a proti žalovanému nárok na úplnú náhradu trov kasačného konania, ako aj konania pred krajským súdom.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“ alebo „správny súd“) rozsudkom č.k. 2S/73/2014-137 zo dňa 28. februára 2018 postupom podľa § 190 zákona č. 162/2015 Z.z. Správneho súdneho poriadku (ďalej len „S.s.p.“) zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. SLV-OLVS-4-1/2013 zo dňa 22.01.2014. O trovách konania rozhodol s poukazom na § 167 a § 168 S.s.p. tak, že žalovanému náhradu trov konania nepriznal.

2. Z odôvodnenia rozsudku krajského súdu vyplýva, že dňa 09.05.2012 bola u žalobcu začatá kontrola plnenia povinností ustanovených zákonom č. 297/2008 Z.z. o ochrane pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a o ochrane pred financovaním terorizmu a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 297/2008 Z.z.“) za obdobie od 01.01.2009 do 09.05.2012. Žalobca v kontrolovanom období vykonával bankové činnosti, na základe ktorých bol v kontrolovanom období zaradený medzi povinné osoby podľa § 5 písm. a/ tohto zákona. Kontrolou bolo

zistené, že žalobca vo vzťahu k 11 existujúcim klientom, s ktorými uzatvoril obchodný vzťah pred 01.01.2009, neidentifikoval konečných užívateľov výhod podľa § 10 ods. 1 písm. b/ tohto zákona v termíne do 31.12.2009 ustanovenom v § 36 ods. 1 tohto zákona.

3. Na základe výsledkov vykonanej kontroly začalo dorúčením upovedomenia o začatí správneho konania žalobcovi dňa 10.10.2012 správne konanie vo veci uloženia pokuty. Rozhodnutím orgánu verejnej správy prvého stupňa - Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, Prezídia Policajného zboru, Úradu boja proti organizovanej kriminalite, spravodajskej jednotky Finančnej polície č. PPZ-BOK-FP-II-21-009/2012 zo dňa 09.11.2012, bola žalobcovi uložená podľa § 33 ods. 1 písm. a/ a c/ zákona č. 297/2008 Z.z. pokuta vo výške 3 000,- € za nesplnenie povinnosti ustanovenej v § 10 ods. 1 písm. b/ v spojení s § 36 ods. 1 tohto zákona.

4. Porušenie povinnosti žalobcom malo spočívať v tom, že žalobca bol v kontrolovanom období od 01.01.2009 do 09.05.2012 zaradený medzi povinné osoby podľa § 5 ods. 1 písm. a/ zákona č. 297/2008 Z.z. a v zákonom ustanovenej lehote do 31.12.2009 vo vzťahu k existujúcim klientom:

- Color Centrum SH, s.r.o., IČO: 36 526 517, Partizánska 38, Topoľčianky,
- DEA FIN, s.r.o., IČO: 36 403 741, Háľkova 3, Žilina,
- Doming, spol. s r.o., IČO: 31 649 971, Škultétyho 3, Košice - Staré mesto,
- ForPress NITRIANSKE TLAČIARNE, s.r.o., IČO: 36 562 611, Potravínárska 6, Nitra (do 25.01.2012 ForPress, s.r.o.),
- GEOEX, s.r.o., IČO: 31 594 212, Kukučínova 5, Banská Bystrica,
- HERMAN STEEL, s.r.o., IČO: 36 229 954, Novozámocká 104, Nitra,
- INOMA COMP, s.r.o., IČO: 31 612 261, Partizánska 244, Liptovský Hrádok,
- Intech Slovakia, s.r.o., IČO: 35 698 616, Vilová 2, Bratislava - Petržalka,
- IZOLEX BAU, s.r.o., IČO: 31 721 770, Garbiarska 16, Košice - Staré mesto,
- J.S.T. plus, s.r.o., IČO: 36 551 961, Mudroňova 2, Topoľčany,
- Keraming, a.s., IČO: 31 431 968, Jesenského 3839, Trenčín (ďalej aj ako „existujúci klienti“)

nevykonal základnú starostlivosť, keď v závislosti od rizika legalizácie neidentifikoval konečného užívateľa výhod aj napriek tomu, že pri uvedených klientoch boli hromadne vyhodnotené riziká legalizácie a financovania terorizmu podľa bodu 12.1.3 pokynu žalobcu č. POK 36/2005/ver.11 s názvom „Výber, akceptácia a identifikácia klienta“ a následne im bola centrálou určená stredná kategória rizika.

5. Proti tomuto rozhodnutiu podal žalobca rozklad, o ktorom rozhodol žalovaný rozhodnutím č. SLV-OLVS-4/2013 zo dňa 18.02.2013 tak, že rozklad žalobcu zamietol a prvostupňové rozhodnutie potvrdil.

6. Žalobca podal dňa 22.04.2013 žalobu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. SLV-OLVS-4/2013 zo dňa 18.02.2013, o ktorej rozhodol krajský súd rozsudkom č.k. 5S/98/2013-43 zo dňa 12.11.2013 tak, že rozhodnutie žalovaného č. SLV-OLVS-4/2013 zo dňa 18.02.2013 zrušil podľa § 250j ods. 3 O.s.p. a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie. Dôvodom pre zrušenie uvedeného rozhodnutia bolo, že žalovaný v stanovenej lehote a ani ku dňu vyhlásenia rozsudku nedoručil súdu vyjadrenie k žalobe a ani administratívny spis ako podklad pre súdne preskúmanie napadnutých rozhodnutí oboch stupňov.

7. Žalovaný na základe uvedeného rozsudku opätovne preskúmal rozkladom napadnuté prvostupňové rozhodnutie č. PPZ-BOK-FP-II-21-009/2012 zo dňa 09.11.2012, ako aj konanie, ktoré predchádzalo jeho vydaniu. Nakoľko nezistil dôvod na zmenu alebo zrušenie prvostupňového rozhodnutia, napadnutým rozhodnutím č. SLV-OLVS-4-1/2013 zo dňa 22.01.2014 rozklad žalobcu zamietol a prvostupňové rozhodnutie potvrdil.

8. Rozsudkom č.k. 2S/73/2014-60 zo dňa 10.06.2015 krajský súd ďalšiu žalobu žalobcu o preskúmanie rozhodnutia č. SLV-OLVS-4-1/2013 zo dňa 22.01.2014 zamietol a žalobcovi nepriznal právo na náhradu trov konania. Proti tomuto rozsudku podal žalobca odvolanie, o ktorom rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením sp.zn. 5Sžo/256/2015 zo dňa 19.10.2017 tak, že rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V odôvodnení svojho rozhodnutia najvyšší súd vytkol

nepreskúmateľnosť rozsudku krajského súdu z dôvodu, že sa správny súd nevyjadril k všetkým relevantným žalobným námietkam, konkrétne k otázke možného zániku trestnosti predmetného skutku z dôvodu uplynutia subjektívnej lehoty na rozhodnutie vo veci podľa § 33 ods. 4 zákona č. 297/2008 Z.z..

9. Žalobca v tejto súvislosti pred správnym súdom namietal, že orgánu verejnej správy začala subjektívna lehota na uloženie sankcie žalobcovi plynúť v súlade s § 33 ods. 4 zákona č. 297/2008 Z.z. odo dňa 01.05.2012, kedy disponoval všetkými skutkovými zisteniami a nič mu nebránilo vo vydaní rozhodnutia.

10. Krajský súd sa s uvedenou námietkou žalobcu v odôvodnení svojho rozsudku nestotožnil. Podľa správneho súdu je len logické, že správny orgán sa s predloženými podkladmi musí najskôr oboznámiť, overiť všetky tvrdenia a zistenia a predovšetkým posúdiť všetky právne významné skutočnosti z hľadiska ich dôkaznej hodnoty a ich právnej kvalifikácie. Nemôže byť automaticky dňom zistenia porušenia právnych predpisov považovaný ten deň, kedy správny orgán získal podklady pre rozhodnutie. V deň, kedy sú správne orgánu predložené doklady síce môže tento nadobudnúť podozrenie, že sa kontrolovaný mohol dopustiť správneho deliktu, avšak samotné podozrenie nemožno stotožňovať so zistením porušenia ako ho predpokladá napr. aj § 33 ods. 4 zákona č. 297/2008 Z.z.. Podľa názoru krajského súdu slovné spojenie „zistiť porušenie“ treba vykladať tak, že ide o časový moment, kedy správny orgán získal vedomosť o preukázanom porušení právneho predpisu, ktoré je konkrétnym správnym deliktom. Za takýto deň z objektívneho hľadiska možno považovať deň, kedy sa správny orgán oboznámil zo všetkými zisteniami potrebnými pre riadne posúdenie veci. Takýmto dňom podľa názoru správneho súdu bol v súdnej veci až 9.7.2012, kedy prvostupňový správny orgán informoval žalobcu o kontrolných zisteniach a až tohto dňa možno počítať subjektívnu prekluzívnu lehotu na rozhodnutie v zmysle § 33 ods. 1 zákona č. 297/2008 Z.z.

11. Z obsahu administratívneho spisu mal správny súd za preukázané, že prvostupňové konanie začalo dňa 10.10.2012 a vyústilo do rozhodnutia vo veci, ktoré bolo správnym orgánom vydané dňa 09.11.2012. Proti tomuto rozhodnutiu podal žalobca opravný prostriedok, o ktorom rozhodol žalovaný dňa 18.02.2013. Žalobca napadol rozhodnutie žalovaného žalobou na súde, ktorá bola doručená dňa 22.04.2013. Krajský súd rozsudkom č.k. 5S/98/2013-43 zo dňa 12.11.2013 rozhodnutie žalovaného zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

12. Krajský súd v tejto spojitosti poznamenal, že v čase vyššie uvedeného súdneho konania a následného konania správneho orgánu (žalovaného) po právoplatnosti rozsudku súdu bol platný a účinný Občiansky súdny poriadok, ktorý bol neskôr nahradený Správnym súdnym poriadkom. Citoval ust. § 246d O.s.p. v zmysle ktorého, ak osobitný zákon upravujúci priestupky, kárne, disciplinárne a iné správne delikty určuje lehoty pre zánik zodpovednosti, prípadne pre výkon rozhodnutia, tieto lehoty počas konania podľa tejto časti neplynú. Obdobne to platí o lehotách pre zánik práva vo veciach daní, poplatkov a odvodov, ktoré sú príjmami štátneho rozpočtu, verejných fondov, rozpočtov obcí, miest a vyšších územných celkov. V nadväznosti na to citoval i ust. § 250j ods. 4 tretia veta O.s.p. v zmysle ktorého, ak súd zruší rozhodnutie správneho orgánu, lehota na rozhodnutie správneho orgánu v ďalšom konaní začne plynúť až po doručení všetkých spisov správneho orgánu pripojených k prejednávanej veci.

13. Krajský súd vychádzajúc z vyššie uvedeného konštatoval, že od momentu podania žaloby lehoty určujúce zánik zodpovednosti za správny delikt formulované v ust. § 33 ods. 4 zákona č. 297/2008 Z.z. neplynuli a začali plynúť až doručením všetkých spisov správneho orgánu pripojených k prejednávanej veci. V danom prípade bol administratívny spis vrátený žalovanému dňa 27.02.2014, pričom žalovaný vydal žalobou napadnuté rozhodnutie nadväzujúce na rozsudok č.k. 5S/98/2013-43 zo dňa 12.11.2013 ešte pred doručením administratívneho spisu. Z uvedeného mal súd za preukázané, že žalovaný vydal rozhodnutie napadnuté žalobou v rámci zákonnej (subjektívnej prekluzívnej lehoty) určenej v ust. § 33 ods. 4 zákona č. 297/2008 Z.z. a námietka žalobcu o zániku jeho trestnosti bola nedôvodná.

14. Pokiaľ ide o ďalšie námietky žalobcu uplatnené v žalobe, krajský súd naďalej zotrval na svojom pôvodnom právnom názore uvedenom v rozsudku č.k. 2S/73/2014-60 zo dňa 10.06.2015.

15. Proti tomuto rozsudku podal žalobca - sťažovateľ kasačnú sťažnosť, v úvode ktorej popísal skutkový stav, priebeh kontroly a administratívneho konania. Mal za to, že rozsudok krajského súdu je nezákonný, keďže v predmetnom prípade došlo k zániku zodpovednosti sťažovateľa za správne delikty, ktoré sa mu kladú za vinu, v dôsledku uplynutia subjektívnej prekluzívnej lehoty na uloženie sankcie v zmysle § 33 ods. 4 zákona č. 297/2008 Z.z., pričom uvedenú otázku a súvisiace plynutie prekluzívnych lehôt správny súd nesprávne právne posúdil. Taktiež namietal, že rozsudok krajského súdu je nedostatočne odôvodnený a z tohto dôvodu nepreskúmateľný, keďže krajský súd sa v rozsudku nevysporiadal s viacerými pre prípad rozhodujúcimi skutočnosťami s tým, že nezrušil napadnuté rozhodnutia napriek viacerým vadám a nedostatkom samotných rozhodnutí orgánov verejnej správy a administratívneho konania, ktoré predchádzalo ich vydaniu. K argumentácii krajského súdu týkajúcej sa posúdenia plynutia prekluzívnej lehoty v zmysle § 33 ods. 4 zákona č. 297/2008 Z.z. uviedol, že na zachovanie prekluzívnych lehôt nestačí len v rámci nich vydať prvostupňové rozhodnutie, ale je nevyhnutné, aby prvostupňové rozhodnutie najneskôr v posledný deň týchto lehôt nadobudlo aj právoplatnosť. Ďalej poznamenal, že lehoty na uloženie sankcie za správny delikt sú prekluzívnymi/prepadnými lehotami, na plynutie ktorých je povinný prihliadnuť orgán verejnej správy z úradnej povinnosti, t.j. ex offo, aj keď ich uplynutie nie je účastníkom konania namietané. Zdôraznil, že zmyslom prekluzívnej subjektívnej lehoty je prinútiť orgán verejnej správy k aktívnej činnosti - vrátane zisťovania, preukazovania zodpovednosti za porušenie zákona bezprostredne od okamžiku keď sa dozvie o skutkových okolnostiach v takom rozsahu, ktorý umožní predbežné právne zhodnotenie, že došlo k porušeniu zákona ako takého. V predmetnom prípade, došlo k zániku zodpovednosti sťažovateľa za správne delikty v dôsledku uplynutia subjektívnej jednoročnej prekluzívnej lehoty na uloženie sankcie. Krajský súd vec nesprávne právne posúdil, keď dospel k záveru, že subjektívna prekluzívna lehota začala plynúť dňom 09.07.2012, kedy orgán verejnej správy prvého stupňa informoval sťažovateľa o kontrolných zisteniach a až od tohto dátumu možno počítať subjektívnu prekluzívnu lehotu v zmysle § 33 ods. 4 zákona č. 297/2008 Z.z., t.j. v deň vyhotovenia dokumentu „Oboznámenie s kontrolnými zisteniami“. Rovnako vec nesprávne právne posúdil, keď dospel k záveru, že prekluzívne lehoty spočívali nielen počas súdneho konania ohraničeného podaním žaloby na správny súd a nadobudnutím právoplatnosti konečného rozhodnutia vo veci samej, ale aj po právoplatnom skončení konania až do vrátenia spisov orgánom verejnej správy. Taktiež uviedol, že už dňa 09.05.2012 sa orgán verejnej správy dozvedel o všetkých skutkových informáciách a získal všetky dokumenty a podklady, na základe ktorých následne konštatoval porušenie zákona. Na podporu svojej argumentácie dal do pozornosti napr. rozsudky Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 6Sžf/51/2010 zo dňa 22.06.2011 a sp.zn. 4Sžf/11/2010 zo dňa 18.11.2010, nález Ústavného súdu Českej republiky sp.zn. I. ÚS 947/09 zo dňa 17.03.2010, ako aj uznesenie rozšíreného senátu Nejvyššího správního soudu sp.zn. 7Afs/14/2011 zo dňa 18.09.2012. Sťažovateľ ďalej rozsiahlou argumentáciou poukazoval na to, že v zmysle § 246d O.s.p. a rovnako aj v zmysle § 71 ods. 1 S.s.p., ktoré prevzalo znenie § 246d O.s.p. platí, že prekluzívne lehoty pre zánik zodpovednosti za správny delikt neplynú/spočívajú odo dňa podania žaloby na správnom súde do právoplatného skončenia daného konania. Ďalej uviedol a rozsiahlou argumentáciou dôvodil, že ust. § 250j ods. 4 posledná veta O.s.p. sa vôbec vecne netýka plynutia hmotnoprávných prekluzívnych lehôt, ale procesných lehôt na vydanie rozhodnutia orgánmi verejnej správy v administratívnom konaní. Mal za to, že výklad ust. § 250j ods. 4 posledná veta O.s.p. uskutočnený krajským súdom je v priamom rozpore s ust. § 246d O.s.p., ktorý explicitne stanovuje, že prekluzívne lehoty neplynú len počas súdneho konania, t.j. krajský súd predmetným výkladom založil aj vnútornú rozpornosť O.s.p. Sťažovateľ vyslovil názor, že ak by zákonodarca mal záujem predĺžiť spočívanie prekluzívnych lehôt až do vrátenia spisov orgánom verejnej správy, tak by predmetnú zmenu uskutočnil priamo v ust. § 246d O.s.p., ktorý sa zaoberá spočívaním prekluzívnych lehôt. S poukazom na uvedené mal za to, že napadnuté rozhodnutie zo dňa 22.01.2014 nadobudlo právoplatnosť až dňa 30.01.2014, avšak v daný deň sťažovateľa nebolo možné sankcionovať, keďže k zániku zodpovednosti sťažovateľa za predmetný správny delikt v dôsledku uplynutia subjektívnej prekluzívnej lehoty na uloženie sankcie v zmysle § 33 ods. 4 zákona č. 297/2008 Z.z. došlo uplynutím dňa 04.01.2014. V ďalších bodoch kasačnej sťažnosti sťažovateľ okrem iného namietal nedostatočné odôvodnenie a nepreskúmateľnosť rozsudku krajského súdu, nezákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy pre ich nepreskúmateľnosť v časti výroku ako i odôvodnenia výšky uloženej pokuty.

16. Žalovaný vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti zo dňa 22.08.2018 uviedol, že sťažovateľom citovaná judikatúra sa vzťahuje na odlišné prípady, kde spravidla boli podané podnety ústredných orgánov štátnej správy na prešetrenie porušenia konkrétnych ustanovení osobitných predpisov a týka sa situácií, kedy bolo správnomu orgánu oznámené, že sa stal určitý skutok, ktorý je v rozpore so zákonom. Uvedené vyplýva napr. z odlišného stanoviska sťažovateľom citovaného rozsudku sp.zn. 7Afs/14/2011. V tejto súvislosti poukázal aj na závery vyplývajúce z rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 8SŽ/33/2011 zo dňa 30.01.2013, podľa ktorých subjektívna lehota plynie od dozvedenia sa orgánu verejnej správy o porušení povinnosti zo strany povinnej osoby, pričom tento okamih sa odvíja od ukončenia kontroly. Až na základe vykonanej a ukončenej kontroly môže orgán verejnej správy ustáliť stav porušenia alebo neporušenia zákonných povinností a uložiť pokutu. Žalovaný sa nestotožnil s tvrdením sťažovateľa, že všetky dokumenty, z ktorých orgán verejnej správy zistil porušenie zákona boli v deň kontroly t.j. 09.05.2012 poskytnuté na nahliadnutie a preto sa dozvedel o porušení zákona v deň začatia kontroly u sťažovateľa. V ďalších bodoch žalovaný reagoval predovšetkým na námietky sťažovateľa týkajúce sa nezákonnosti rozhodnutí orgánov verejnej správy pre ich nepreskúmateľnosť v časti výroku ako i odôvodnenia výšky uloženej pokuty.

17. Sťažovateľ v podaní zo dňa 08.01.2019 ako reakcii na vyjadrenie žalovaného bližšie rozviedol svoju argumentáciu uvedenú v kasačnej sťažnosti a to predovšetkým vo vzťahu k posúdeniu otázky začatia plynutia subjektívnej prekluzívnej lehoty s odvolávaním sa na dokumenty predložené, resp. sprístupnené orgánu verejnej správy dňa 09.05.2012, ktorým dňom nadobudol vedomosť o porušení príslušných ustanovení zákona č. 297/2008 Z.z.

18. Žalovaný podal k tomuto vyjadreniu sťažovateľa vyjadrenie zo dňa 21.02.2019, v ktorom okrem iného opätovne poukazoval na priebežné predkladanie dokumentov zo strany sťažovateľa s tým, že k ich kompletnému predloženiu došlo až dňa 06.06.2012. Zároveň sa však pridržiaval svojho názoru, že k začiatku plynutia subjektívnej prekluzívnej lehoty na uloženie pokuty došlo dňa 09.07.2012.

19. Najvyšší súd Slovenskej republiky konajúci ako kasačný súd (§ 438 ods. 2 S.s.p.) predovšetkým postupom podľa § 452 ods. 1 v spojení s § 439 S.s.p. preskúmal prípustnosť kasačnej sťažnosti a z toho vyplývajúce možné dôvody jej odmietnutia. Po zistení, že kasačnú sťažnosť podal sťažovateľ včas (§ 443 ods. 2 písm. a/ S.s.p.), je prípustná (§ 439 S.s.p.) a bola podaná oprávneným subjektom (§ 442 ods. 1 S.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu spolu s konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu a dospel k záveru, že rozsudok krajského súdu je potrebné zmeniť tak, že zruší rozhodnutie orgánu verejnej správy (žalovaného) a vec mu vráti na ďalšie konanie (§ 462 ods. 2 S.s.p), s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky.

20. Predmetom konania o kasačnej sťažnosti bol rozsudok krajského súdu č.k. 2S/73/2014-137 zo dňa 28. februára 2018, ktorým zamietol žalobu sťažovateľa o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia č. SLV-OLVS-4-1/2013 zo dňa 22.01.2014, ktorým žalovaný rozklad žalobcu zamietol a potvrdil rozhodnutie orgánu verejnej správy prvého stupňa č. PPZ-BOK-FP-II-21-009/2012 zo dňa 09.11.2012.

21. Podľa § 2 ods. 1 S.s.p. v správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

22. Podľa § 6 ods. 2 S.s.p. každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde.

23. Podľa § 6 ods. 2 písm. b/ S.s.p., správne súdy rozhodujú v konaniach o správnych žalobách vo veciach správneho trestania.

24. Podľa § 194 ods. 1 S.s.p., správnym trestaním sa na účely tohto zákona rozumie rozhodovanie orgánov verejnej správy o priestupku, správnom delikte alebo o sankcii za iné podobné protiprávne konanie.

25. Kasačný súd vychádzajúc z dôvodov kasačnej sťažnosti považoval za kľúčové zaujať právny názor k správnosti právneho posúdenia veci krajským súdom v súvislosti s posúdením otázky plynutia subjektívnej prekluzívnej lehoty na uloženie sankcie v zmysle § 33 ods. 4 zákona č. 297/2008 Z.z., resp. posúdiť otázku ustálenia okamihu, v ktorom orgán verejnej správy nadobudol vedomosť o porušení príslušných ustanovení zákona č. 297/2008 Z.z.

26. Podľa § 10 ods. 1 zákona č. 297/2008 Z.z. základná starostlivosť povinnej osoby vo vzťahu ku klientovi zahŕňa

- a) identifikáciu klienta a overenie jeho identifikácie,
- b) v závislosti od rizika legalizácie alebo financovania terorizmu identifikácia konečného užívateľa výhod a prijatie primeraných opatrení na overenie jeho identifikácie, vrátane opatrení na zistenie vlastnickej štruktúry a riadiacej štruktúry klienta, ktorý je právnickou osobou alebo združením majetku,
- c) získanie informácií o účele a plánovanej povahe obchodného vzťahu,
- d) vykonávanie priebežného monitorovania obchodného vzťahu, vrátane preskúmania konkrétnych obchodov vykonaných počas trvania obchodného vzťahu na účel zistenia, či vykonávané obchody sú v súlade s poznatkami povinnej osoby o klientovi, jeho podnikateľskom profile a prehľade možných rizík spojených s klientom, a v závislosti od rizika legalizácie alebo financovania terorizmu zisťovanie pôvodu finančných prostriedkov a zabezpečenie aktualizácie dokumentov, údajov alebo informácií, ktoré má povinná osoba k dispozícii o klientovi.

27. Podľa § 36 ods. 1 zákona č. 297/2008 Z.z., povinná osoba vykoná základnú starostlivosť podľa § 10 a zvýšenú starostlivosť podľa § 12 aj vo vzťahu k existujúcim klientom v závislosti od rizika legalizácie alebo financovania terorizmu do 31. decembra 2009.

28. Podľa § 33 ods. 1 zákona č. 297/2008 Z.z., finančná spravodajská jednotka uloží právnickej osobe a fyzickej osobe - podnikateľovi pokutu do

- a) 165 969,- €, ktorá nesplní alebo poruší niektorú z povinností ustanovenú týmto zákonom v § 10 ods. 1 až 4, 6 až 11, § 11 ods. 3, § 12, § 14 až 17 a § 20,
- b) 99 581,- €, ktorá nesplní alebo poruší niektorú z povinností ustanovenú týmto zákonom v § 18 ods. 1, § 19 ods. 2 až 4, § 21, § 24 ods. 1 až 4, § 30 ods. 1 a 2,
- c) do 66 387,- €, ktorá nesplní alebo poruší povinnosť ustanovenú týmto zákonom, ak nie je uvedená v písmenách a) alebo b).

29. Podľa § 33 ods. 4 zákona č. 297/2008 Z.z. pokutu podľa odseku 1 alebo 2 možno uložiť do jedného roka odo dňa, keď porušenie povinnosti finančná spravodajská jednotka zistila, najneskôr do piatich rokov odo dňa, keď k porušeniu povinnosti došlo.

30. Ako už kasačný súd vyššie naznačil, za kľúčovú kasačnú námietku sťažovateľa z hľadiska preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného považoval námietku týkajúcu sa nesprávneho posúdenia plynutia subjektívnej prekluzívnej lehoty na uloženie sankcie-pokuty zakotvenej v § 33 ods. 4 zákona č. 297/2008 Z.z. V súvislosti s povahou týchto lehôt je potrebné uviesť, že lehoty (či doby) uvedené v citovanom ustanovení na uloženie sankcie za správny delikt sú prekluzívnymi (prepadnými) lehotami, na uplynutie ktorých je povinný prihliadnuť správny orgán z úradnej povinnosti (ex offio), aj keď ich uplynutie nie je účastníkom konania namietané. V zásade všetky právne predpisy, ktoré zakotvujú postih za iný správny delikt stanovujú prekluzívne lehoty na uloženie sankcie. Časové limitovanie právneho postihu za správny delikt má dôvody materiálne (účel sankcie je možné dosiahnuť len jej včasným uložením, sankcia uložená po uplynutí dlhšej doby od protiprávneho konania stráca funkciu individuálnej i generálnej prevencie) a dôvody procesné (uplynutím dlhšej doby od spáchania protiprávneho konania sa oslabuje sila dôkazných prostriedkov). Obdobne pozri rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky

sp.zn. 10Sžo/58/2016 zo dňa 31. mája 2017.

31. Zákonodarca v právnej norme § 33 ods. 4 zákona č. 297/2008 Z.z. ustanovuje lehotu, v ktorej možno uložiť pokutu za správny delikt, a to do jedného roka odo dňa, keď porušenie povinnosti finančná spravodajská jednotka zistila, najneskôr do piatich rokov odo dňa, keď k porušeniu povinnosti došlo. Z uvedenej právnej normy teda vyplýva, že zákonodarca ustanovil subjektívnu lehotu pre uloženie pokuty do jedného roka, keď sa finančná spravodajská jednotka dozvedela o porušení zákona a objektívnu lehotu do piatich rokov, keď toto porušenie nastalo, ako predpoklad pre uloženie pokuty v súlade so zákonom. Rozhodujúcou okolnosťou pre začatie plynutia subjektívnej lehoty je skutočnosť, že finančná spravodajská jednotka sa dozvedela o porušení zákona, pričom zákonodarca bližšie neustanovuje, ktorú skutočnosť treba považovať za nositeľa vedomosti o porušení zákona.

32. Z uvedených dôvodov pri aplikácii citovanej právnej normy je treba vychádzať z účelu inštitútu lehôt. Zmyslom právneho inštitútu lehôt je zníženie neurčitosti pri uplatňovaní práv, resp. právomocí, časového obmedzenia stavu neistoty v právnych vzťahoch, urýchlenie procesu rozhodovania s cieľom reálneho dosiahnutia zamýšľaných cieľov. Lehoty k rozhodnutiu totiž predstavujú v právnom štáte jeden z mechanizmov výrazne obmedzujúcich tendencie k nekontrolovateľnosti správnych orgánov a prietahov v konaní pred nimi. Zákonom určená lehota je tiež prostriedkom ochrany účastníka správneho konania proti postupu orgánu verejnej moci. Ide o ustanovenie slúžiace predovšetkým k ochrane záujmov účastníkov, ktorým sa im dáva právna istota ohľadom lehoty, v ktorej musí byť vec vybavená. Vzhľadom na uvedené zákonodarca v právnej norme ustanovenej v § 33 ods. 4 zákona č. 297/2008 Z.z. prejavil svoju vôľu tak, že zmyslom jednoročnej prekluzívnej subjektívnej lehoty je prinútiť správny orgán k aktívnej činnosti - vrátane zisťovania preukazovania zodpovednosti za porušenie zákona bezprostredne od okamžiku, keď sa dozvie o skutkových okolnostiach v takom rozsahu, ktorý umožní predbežné právne zhodnotenie, že došlo k porušeniu zákona ako takého. To platí s ohľadom na ústavný princíp právnej istoty a na povinnosť správneho orgánu rozhodnúť bez zbytočných prietahov. Podobný právny názor najvyšší súd už vyslovil v skôr vydanom rozhodnutí pod sp.zn. 6Sžf/51/2010 zo dňa 22. júna 2011.

33. Žalovaný, resp. orgán verejnej správy prvého stupňa uložili sťažovateľovi pokutu podľa § 33 ods. 1 písm. a/ a c/ zákona č. 297/2008 Z.z. vo výške 3 000,- € za nesplnenie povinnosti ustanovenej v § 10 ods. 1 písm. b/ v spojení s § 36 ods. 1 tohto zákona, keď porušenie tejto povinnosti sťažovateľom malo spočívať v tom, že sťažovateľ bol v kontrolovanom období od 01.01.2009 do 09.05.2012 zaradený medzi povinné osoby podľa § 5 ods. 1 písm. a/ zákona č. 297/2008 Z.z. a v zákonom ustanovenej lehote do 31.12.2009 vo vzťahu k existujúcim klientom (špecifikovaným v bode 4. tohto rozsudku) nevykonal základnú starostlivosť, keď v závislosti od rizika legalizácie neidentifikoval konečného užívateľa výhod aj napriek tomu, že pri uvedených klientoch boli hromadne vyhodnotené riziká legalizácie a financovania terorizmu podľa bodu 12.1.3 pokynu žalobcu č. POK 36/2005/ver.11 s názvom „Výber, akceptácia a identifikácia klienta“ a následne im bola centrálou určená stredná kategória rizika. Vo vzťahu k plynutiu subjektívnej prekluzívnej lehoty bol krajský súd toho názoru, že za okamih plynutia tejto lehoty pri porušení uvedenej povinnosti je potrebné z objektívneho hľadiska považovať deň, kedy sa orgán verejnej správy oboznámil zo všetkými zisteniami potrebnými pre riadne posúdenie vecí, pričom takýmto dňom podľa názoru správneho súdu bol v danej veci až 9.7.2012, kedy orgán verejnej správy prvého stupňa informoval sťažovateľa o kontrolných zisteniach a až odo tohto dátumu možno počítať subjektívnu prekluzívnu lehotu na uloženie pokuty v zmysle § 33 ods. 1 zákona č. 297/2008 Z.z.

34. Vzhľadom na to, že vydaniu žalobou napadnutého rozhodnutia prechádzalo súdne preskumávacie konanie, v ktorom došlo k zrušeniu ako nezákonného už skôr vydaného rozhodnutia žalovaného, ktorým bol zamietnutý rozklad sťažovateľa proti rozhodnutiu orgánu verejnej správy prvého stupňa o uložení predmetnej pokuty, kasačný súd považoval za potrebné vyjadriť sa i k otázke spočívania a povahy prekluzívnej lehoty v zmysle § 33 ods. 1 zákona č. 297/2008 Z.z., a to so zreteľom na aplikáciu procesného predpisu - Občianskeho súdneho poriadku, resp. Správneho súdneho poriadku. Senát kasačného súdu vo vzťahu k ustáleniu okamihu plynutia prekluzívnej lehoty (po zrušení rozhodnutia správnym súdom ako nezákonného) zastáva názor, že ustanovenie § 250j ods. 4 veta posledná O.s.p. a

taktiež i aktuálna procesná úprava v zmysle § 191 ods. 4 veta posledná S.s.p., ktoré ustanovenie prevzalo § 250j ods. 4 veta posledná O.s.p. nezakladajú spočívanie prekluzívnej lehoty do vrátenia administratívneho spisu orgánu verejnej správy správnym súdom, keďže tieto sú viazané na lehoty procesnej povahy (na rozdiel od hmotnoprávných prekluzívnych lehôt) pričom stanovujú časový rámec, v rámci ktorého je nutné zrealizovať administratívne konanie, resp. vydať administratívne rozhodnutie. Uvedené je zrejmé jednak zo systematického zaradenia ustanovení § 250j ods. 4 veta posledná O.s.p. a § 246d O.s.p., (ktoré upravuje spočívanie prekluzívnej lehoty počas súdneho preskúmvacieho konania), ale aj ich gramatického výkladu, keď v ust. § 250j ods. 4 veta posledná O.s.p. zákonodarca stanovuje, že ide o „lehotu na rozhodnutie správneho orgánu“. K pokračovaniu plynutia prekluzívnej lehoty tak dochádza po právoplatnosti zrušujúceho rozhodnutia správneho súdu. Taktiež je potrebné poznamenať, že k spočívaniu prekluzívnej lehoty môže dôjsť len na podklade právoplatného, t.j. konečného a zákonného rozhodnutia orgánu verejnej správy. Pokiaľ je teda právoplatné rozhodnutie orgánu verejnej správy na základe správnej žaloby správnym súdom zrušené ako nezákonné, právoplatnosť takéhoto rozhodnutia nezakladá ukončenie plynutia prekluzívnej lehoty.

35. Kasačný súd v súvislosti s otázkou začatia plynutia prekluzívnej lehoty, ktoré zákon č. 297/2008 Z.z., spája s nadobudnutím vedomosti orgánu verejnej správy a porušením zákonných povinností povinnej osoby zastáva názor, že s ohľadom na vyššie popísaný účel plynutia prekluzívnej lehoty, pri ustálení tohto okamihu nemožno zjednodušene vychádzať iba z formalizovaného vyhodnotenia zisteného skutkového stavu zahŕňajúceho právnu kvalifikáciu porušenia ustanovení zákona č. 297/2008 Z.z., napr. výstupu z kontroly. Uvedený okamih je nutné posudzovať už s ohľadom na prítomnosť zásadných skutkových zistení, ktoré v takto zistenom rozsahu umožňujú orgánu verejnej správy identifikovať porušenie zákonných povinností, a ktoré zistenia odôvodňujú ďalší postup orgánu verejnej správy v kontrole, resp. v administratívnom konaní. V tejto fáze preverovania plnenia povinností povinnej osoby preto nie je nutné mať zo strany orgánu verejnej správy nepochybne preukázané, že k porušeniu povinnosti došlo, avšak postačuje, že o tejto skutočnosti nadobudol dôvodné podozrenie. Z rozhodnutí orgánov verejnej správy vyplýva, že o porušení povinnosti sťažovateľa vyplývajúcich zo zákona č. 297/2008 Z.z., pre ktoré došlo k uloženiu pokuty nadobudli vedomosť na základe, resp. pri predložení dokumentov „Zoznam klientov“ a „Pokyn“. Uvedené podklady boli poskytnuté orgánu verejnej správy už dňa 09.05.2012, t.j. v deň začatia kontroly u sťažovateľa. Pokiaľ boli v priebehu kontroly sťažovateľom predkladané orgánu verejnej správy i ďalšie doklady, z ktorých pri uložení sankcie vychádzal, táto skutočnosť nič nemení na závere, že k poskytnutiu relevantných dokladov, umožňujúcich identifikovať porušenie konkrétnej povinnosti sťažovateľom došlo dňa 09.05.2012. Okrem uvedeného je potrebné poznamenať, že výklad prezentovaný žalovaným i krajským súdom vychádzajúci z tohto, že k začatiu plynutia prekluzívnej lehoty došlo okamihom oboznámenia sťažovateľa s kontrolnými zisteniami (dňa 09.07.2012) by mohol viesť k neprijateľnému záveru, t.j. že okamih plynutia prekluzívnej lehoty je ponechaný výlučne na zvážení orgánu verejnej správy, čo by bolo nepochybne v rozpore s účelom § 33 ods. 4 zákona č. 297/2008 Z.z.

36. Podľa názoru kasačného súdu právne posúdenie veci krajským súdom vo vzťahu k plynutiu subjektívnej prekluzívnej lehoty na uloženie sankcie pre porušenie § 10 ods. 1 písm. b/ v spojení s § 36 ods. 1 zákona č. 297/2008 Z.z., zisteného už dňa 9. mája 2012, ale napriek tomu so zohľadneným začiatkom plynutia subjektívnej prekluzívnej lehoty až okamihom oboznámenia sťažovateľa s kontrolnými zisteniami (dňa 9. júla 2012) nebolo správne. Subjektívna prekluzívna lehota na uloženie sankcie za tento správny delikt začala plynúť dňa 9. mája 2012

37. Vychádzajúc z uvedeného kasačný súd preskúmaním administratívneho spisu žalovaného zistil, že skôr vydané rozhodnutie žalovaného o rozklade sťažovateľa zo dňa 18.02.2013 bolo zrušené rozsudkom krajského súdu č.k. 5S/98/2013-43 zo dňa 12.11.2013. Vzhľadom na správny súdom konštatovanú nezákonnosť tohto rozhodnutia k spočívaniu prekluzívnej lehoty do začatia súdneho preskúmvacieho konania nedošlo. Správna žaloba, na základe ktorej došlo k vydaniu tohto rozsudku bola na krajskom súde podaná dňa 22.04.2013, z čoho vyplýva, že prekluzívna lehota plynula odo dňa 09.05.2012 do dňa 22.04.2013, keď z dôvodu prebiehajúceho súdneho preskúmvacieho konania plynutie prekluzívnej lehoty spočívalo. Vzhľadom na to, že uvedený rozsudok krajského súdu zo dňa 12.11.2013 nadobudol

právoplatnosť dňa 18.12.2013, nasledujúcim dňom t.j. 19.12.2013 začala plynúť prekluzívna lehota. Za tohto stavu, tak ako to popísal sťažovateľ zostatok z jednoročnej prekluzívnej lehoty predstavoval 17 dní, pričom posledným dňom prekluzívnej lehoty bol 04.01.2014. Následne žalovaný vydal rozhodnutie zo dňa 22.01.2014, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 30.01.2014. Je teda zrejmé, že vydaním právoplatného rozhodnutia po 04.01.2014 došlo k prekročeniu jednoročnej prekluzívnej lehoty na uloženie sankcie, čím došlo k zániku zodpovednosti sťažovateľa za porušenie povinnosti vymedzenej v napadnutom rozhodnutí.

38. Kasačný súd na základe vyššie uvedeného konštatuje, že krajský súd dospel k nesprávnemu záveru, keď žalobou napadnuté rozhodnutie považoval za súladné so zákonom a správnu žalobu zamietol. Nakoľko samotné preskúmané rozhodnutie v spojení s konaním, ktoré mu predchádzalo, trpí vadami, ktoré ho činia nezákonným, kasačný súd nezrušil napadnutý rozsudok, ale považoval za potrebné rozhodnúť v zmysle § 462 ods. 2 v spojení s § 457 ods. 1 S.s.p. tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku. Podľa § 462 ods. 2 S.s.p., ak kasačný súd dospeje k záveru, že napadnuté rozhodnutie orgánu verejnej správy nie je v súlade so zákonom, a krajský súd žalobu zamietol, môže rozhodnutie krajského súdu zmeniť tak, že zruší rozhodnutie orgánu verejnej správy a vec mu vráti na ďalšie konanie.

39. O nároku na náhradu trov konania rozhodol kasačný súd v zmysle ust. § 467 ods. 1 a 2 S.s.p. v spojení s ust. § 175 ods. 1 a 2 S.s.p. tak, ako je uvedené vo výroku rozhodnutia.

40. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky jednohlasne (§ 147 ods. 2 v spojení s § 139 ods. 4 S.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok n i e j e prípustný.